

**RAQAMLASHGAN JAMIYATDA INSON
KAPITALINI RIVOJLANTIRISH:
IMKONIYAT VA ISTIQBOLLAR
XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN**
Chirchiq, 2025-yil 25-aprel

**HUMAN CAPITAL DEVELOPMENT IN A
DIGITAL SOCIETY: OPPORTUNITIES
AND PROSPECTS
INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND
PRACTICAL CONFERENCE**
Chirchik, April 25, 2025

**РАЗВИТИЕ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО
КАПИТАЛА В ЦИФРОВОМ ОБЩЕСТВЕ:
ВОЗМОЖНОСТИ И ПЕРСПЕКТИВЫ
МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНО-
ПРАКТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ**
Чирчик, 25 апреля 2025 г.

**“RAQAMLASHGAN JAMIYATDA INSON KAPITALINI RIVOJLANTIRISH: IMKONIYAT VA ISTIQBOLLARI”
mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya**

**“RAQAMLASHGAN JAMIYATDA INSON KAPITALINI RIVOJLANTIRISH:
IMKONIYAT VA ISTIQBOLLARI”
mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
TASHKILiy QO'MITASI**

Rais: G.I.Muxamedov – Chirchiq davlat pedagogika universiteti rektori

Tashkiliy qo'mita a'zolari:

B.X. Eshchanov – Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektor

S.B. Qorayev – Yoshlar masalalari va ma'naviy ma'rifiy ishlar bo'yicha prorektor

D.B. Axmadjanov – O'quv ishlari bo'yicha prorektor

O.A. Ortiqov – Moliya va iqtisod ishlari bo'yicha prorektor

S.X. Gayupova – Ta'lim sifatini nazorat qilish bo'lim boshlig'i

F.A. Ikramov – Texnik foydalanish va xo'jalik bo'limi boshlig'i

R.A. Ikramov – Gumanitar fanlar fakulteti decani

G.G'. G'affarova – Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi kafedrasini mudiri

Tashkiliy qo'mitaning ishchi guruhi:

N.A. Nazarov – Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi kafedrasini professori

M.X. Borotov – Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi kafedrasini professori

Sh.X. Tog'ayev – Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi kafedrasini dotsenti

B.M.Qandov – Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi kafedrasini dotsenti

G.S. Raxmonva – Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi kafedrasini dotsent v.b.,

F.A. Ibroximov – Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi kafedrasini katta o'qituvchisi

A.A. Yo'ldoshev – Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi kafedrasini o'qituvchisi

O.T. Berkinov – Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi kafedrasini o'qituvchisi

D.A. Norboyeva – Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi kafedrasini magistranti

“RAQAMLASHGAN JAMIYATDA INSON KAPITALINI RIVOJLANTIRISH: IMKONIYAT VA ISTIQBOLLARI” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya

ishlarni rivojlantirishga e'tibor qaratish o'ta muhimdir. Binobarin, jahon mamlakatlarida iqtisodiy muammolarning ko'payishi, transport va ishlab chiqarish munosabatlarining buzilishi, tadbirlarning onlayn o'tkazilishi hozirgi ko'rinishdagi globalashuvga nuqta qo'yishi kutilmoqda. Respublikamiz ta'lim muassasalarining barcha bo'g'inlarida takomillashgan tamoyillarga asoslangan yuqorida keltirilgan tizimlarni joriy etsak, o'ylaymanki, ta'lim jarayonida olib borilayotgan islohatlarning namunali, samarali ijrosining bir bo'lagi bo'lib xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yhati:

1. Авлиякулов Н.Х., Мусаева Н.Н. “Модулли ўқитиш технологиялари” Т.: “Fan va texnologiyalar” нашриёти, 2007. 97- б.
2. Красильникова В.А. Теория и технологии компьютерного обучения и тестирования / Монография. – М.: Дом педагогики, ИПК ГОУ ОГУ, 2009. с.339
3. Сайфуров Д. Малака ошириш тизимида масофавий таълимни ташкил этишининг ўзига хос хусусиятлари //Касб-хунар таълими журнали. Т.:2002. №5-6. 2829-бет.

INTEGRATSIYALASHGAN MASHG'ULOTLAR VA ULARNING MOHIYATI

Ilesova Lazzat Asan qizi

CHDPU Maktabgacha ta'lim fakulteti, 1-bosqich magistranti

ilesovalazzat102@gmail.com

Xolmurzayeva Nasiba

Maktabgacha ta'lim fakulteti, Maktabgacha ta'lim yo'nalishi 3-bosqich talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada integratsiyalashgan mashg'ulotlarning mohiyati, maqsadi va ta'lim tizimidagi ahamiyati ko'rib chiqiladi. Integratsiyalashgan mashg'ulotlar — bu turli fanlarni birlashtirgan va ularning o'zaro aloqalarini tushuntirgan ta'lim jarayonidir. Maqolada, integratsiyalashgan mashg'ulotlarning pedagogik prinsiplarini, metodologik yondashuvlarini va bolalar rivojlanishiga qanday ta'sir ko'rsatishini tahlil etiladi. Ushbu yondashuv bolalarga nafaqat alohida fanlarni o'rgatish, balki ularning ijodiy, kognitiv va ijtimoiy rivojlanishini qo'llab-quvvatlashga imkoniyat yaratadi. Maqola pedagoglar va maktabgacha ta'lim tizimi vakillari uchun integratsiyalashgan mashg'ulotlarni samarali tashkil etish bo'yicha amaliy tavsiyalar beradi.

Kalit so'zlar: integratsiya, mashg'ulot, kognitiv, prinsip, metodologiya, ijtimoiy rivojlanish, integratsiyalashgan mashg'ulotlar.

Аннотация: В этой статье рассматривается сущность, цель и значение интегрированного обучения в системе образования. Интегрированное обучение —

“RAQAMLASHGAN JAMIYATDA INSON KAPITALINI RIVOJLANTIRISH: IMKONIYAT VA ISTIQBOLLARI” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya

это образовательный процесс, который объединяет различные дисциплины и объясняет их взаимосвязь. В статье будут проанализированы педагогические принципы, методические подходы к комплексному обучению и то, как оно влияет на развитие детей. Такой подход дает детям возможность не только преподавать отдельные предметы, но и поддерживать их творческое, познавательное и социальное развитие. В статье даны практические рекомендации по эффективной организации комплексного обучения педагогов и представителей системы дошкольного образования.

Ключевые слова: интеграция, обучение, познание, принцип, методология, социальное развитие, интегрированное обучение.

Abstract this article will consider the essence, purpose and importance of integrated training in the educational system. Integrated training is an educational process that combines different disciplines and explains their interaction. The article analyzes the pedagogical principles of integrated training, methodological approaches and how it affects the development of children. This approach gives children the opportunity not only to teach individual subjects, but also to support their creative, cognitive and social development. The article provides practical recommendations on the effective organization of integrated training for educators and representatives of the preschool education system.

Keywords: integration, training, cognition, principle, methodology, Social Development, Integrated Training.

Kirish: Maktabgacha ta'lim tizimi, bolalar uchun bilim olishning poydevori bo'lib, ularning jismoniy, aqliy, hissiy va ijtimoiy rivojlanishlarini shakllantirishga yordam beradi. Pedagogik yondashuvlarning turli metodlari orqali bu jarayon yanada samarali amalga oshiriladi. Shuningdek, bolalar uchun ta'lim jarayonida fanlararo bog'lanish va integratsiyalashgan yondashuvlar qo'llanilmoqda. Integratsiyalashgan mashg'ulotlar – bu turli fanlar o'rtasidagi o'zaro aloqalar va bog'lanishni yaratishga qaratilgan mashg'ulotlar bo'lib, ular bolalarga yanada kengroq tushunchalar va ko'nikmalarni o'zlashtirishga yordam beradi. Integratsiyalashgan ta'lim yondashuvining pedagogik ahamiyati bolalar rivojlanishining turli jabhalarini qo'llab-quvvatlaydi.[1]

Integratsiyalashgan mashg'ulotlar — bu o'quvchilarga bir nechta fanlar asosida yagona, kompleks mavzu orqali bilim berishning samarali usulidir. Ushbu yondashuvda, turli fanlar (masalan, matematikadan san'atgacha, tabiiy fanlardan ijtimoiy fanlargacha) birlashtiriladi, bu esa bolalarga bir mavzu orqali ko'plab bilimlarni tushunishga imkon yaratadi. Integratsiyalashgan mashg'ulotlar bolalarning tafakkurini rivojlantirish, ularni turli ko'nikmalarga o'rgatish va har tomonlama rivojlanishiga xizmat qiladi. Bunda asosiy maqsad — bolalar bir vaqtning o'zida bir nechta fanlarni o'zlashtirishi va ularni hayotda

“RAQAMLASHGAN JAMIYATDA INSON KAPITALINI RIVOJLANTIRISH: IMKONIYAT VA ISTIQBOLLARI” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya

amalda qo'llay olishidir. Misol uchun, matematika va san'atni integratsiyalashgan mashg'ulotlar orqali bolalar shakllar, o'lchovlar, ranglar va kreativlikni o'rganishlari mumkin.[2]

Shuningdek, integratsiyalashgan mashg'ulotlar orqali bolalar mantiqiy fikrlash, ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirish, jamoada ishlash va o'zaro hamkorlikni kuchaytirish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu usul bolalarni bilim olishda passiv qatnashchilardan faol ishtirokchilarga aylantiradi, ularning fikrini, so'zlashuv va munozaralarini rivojlantiradi. Integratsiyalashgan mashg'ulotlarni tashkil etishda bir qator pedagogik prinsiplar va metodologiyalarni qo'llash zarur. Ulardan ba'zilar quyidagilardir:

1. Bolaga yo'naltirilgan ta'lim. Integratsiyalashgan mashg'ulotlar bolalarga individual yondashuvni talab qiladi. Har bir bola o'ziga xos rivojlanish xususiyatlariga ega, shuning uchun ularning qobiliyatlarini hisobga olish muhimdir. Har bir bolaning ehtiyojlari va imkoniyatlariga qarab mashg'ulotlar tayyorlanadi.

2. Faol o'quvchi yondashuvi. Bolalar faqat ma'lumotni olish bilan cheklanmasdan, o'zlarini ifodalashlari, o'z fikrlarini bildirishi, guruh bilan ishlashi va ijodiy yechimlar topishlari kerak. Bu jarayonda bolalar o'z bilimlarini amalda qo'llashadi va faol o'qitish metodlari orqali ko'proq o'rganadilar.

3. Fanlararo aloqalar. Integratsiyalashgan mashg'ulotlar turli fanlarni birlashtirishga asoslanadi. Bu bolalarga bilimlarni alohida emas, balki ular o'rtasidagi bog'lanishlar va umumiy jihatlar orqali o'rganish imkoniyatini beradi. Masalan, san'at va matematika, tabiiy fanlar va nutqni rivojlantirish kabi sohalarning integratsiyasi bolalarga mavzuni to'liqroq tushunishga yordam beradi.

4. Ijodiy fikrlash va kreativ yondashuv. Integratsiyalashgan mashg'ulotlar bolalar uchun ijodiy va kreativ fikrlashni rag'batlantiradi. Mashg'ulotlar jarayonida bolalar turli masalalarni hal qilishda o'z fikrlarini izlashadi va yangicha yechimlar topishga intilishadi. Integratsiyalashgan mashg'ulotlarning metodologik yondashuvlari Integratsiyalashgan mashg'ulotlarni tashkil etishning samarali metodlari mavjud. Quyidagi metodologiyalar bolalar uchun ta'limni qiziqarli va samarali qilishga yordam beradi:[3]

1. O'yin va interaktiv faoliyatlar. O'yinlar, bolalar uchun eng samarali ta'lim metodlaridan biridir. O'yinlar bolalarga mavzularni qiziqarli va ko'ngilochar tarzda o'rgatish imkoniyatini beradi. Interaktiv faoliyatlar, masalan, o'yinlar yoki rolli mashg'ulotlar bolalarni mavzuga yanada yaqinlashtiradi.

2. Loyiha asosida ta'lim. Loyiha metodida bolalar biror mavzu bo'yicha o'z tadqiqotlarini olib boradilar. Loyiha jarayonida bolalar bilimlarini mustahkamlashadi, bir-birlari bilan hamkorlik qilishni o'rganadilar. Bu metod ijodiy fikrlash va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi.

3.Tajriba va eksperimentlar. Tabiatshunoslik va ilmiy fanlar bo'yicha eksperimentlar o'tkazish bolalarga nazariy bilimlarni amaliyot bilan bog'lashga yordam beradi. Tajribalar orqali bolalar ilmiy jarayonlarni o'rganadilar va tajriba qilish ko'nikmalarini rivojlantiradilar.

4.San'at va kreativ faoliyatlar. San'at orqali matematik va tabiiy fanlarni o'rganish bolalar uchun yangi imkoniyatlarni yaratadi. Masalan, ranglar, shakllar va kompozitsiyalar orqali matematik tushunchalarni o'rganish bolalarning kreativ fikrlashini rivojlantiradi.[4]

Xulosa

Integratsiyalashgan mashg'ulotlar maktabgacha ta'limda bolalarning bilim va ko'nikmalarini kengaytirishning samarali usuli hisoblanadi. Bu yondashuv nafaqat bilim olish, balki ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirish, ijodiy va mantiqiy tafakkur o'sishiga ham xizmat qiladi. Integratsiyalashgan ta'lim jarayonida bolalar bir nechta fanlarni birlashtirib o'rganadilar, bu esa ularning umumiy dunyoqarashini shakllantirishga yordam beradi. Ta'limda integratsiya qilish, pedagoglarga o'z pedagogik metodlarini diversifikatsiya qilish va bolalar bilan samarali ishlash imkoniyatini beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

- 1.Mirzaev, D. Maktabgacha ta'limda integratsiya qilishning nazariy asoslari. Toshkent: 2020.
- 2.Xodjaev, A. Maktabgacha ta'lim tizimida pedagogik innovatsiyalar. Tashkent: 2018
- 3.Rasulov, A. Ta'lim metodologiyasi. Toshkent: 2019
- 4.Alimova, N. Maktabgacha ta'limda integratsiyalashgan yondashuvlar. Toshkent: 2021
- 5.Qosimova, L. Maktabgacha ta'limda ta'lim texnologiyalari. Toshkent: TDTU.2022

**“RAQAMLASHGAN JAMIYATDA INSON KAPITALINI RIVOJLANTIRISH: IMKONIYAT VA ISTIQBOLLARI”
mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya**

185.	<i>Begmatova Begoyim Talg‘at qizi</i> ABDULHAMID CHO‘LPONNING ADABIY-TANQIDIY QARASHLARI	740
186.	<i>Abdullayev Abduraxmon</i> PEER MENTORING IN HIGHER EDUCATION: A COMPARATIVE STUDY OF WIUT AND HARVARD UNIVERSITY	742
187.	<i>Quvondiqova Inoyat Dilmurod qizi</i> SIFATLI TA‘LIMNI TA‘MINLASH – DAVR TALABI	746
188.	<i>Saidniyozov Saidazim Nurmatovich</i> YANGI O‘ZBEKISTON TARAQQIYOTINI YANADA YUKSALTIRISHDA TA‘LIM SIFATIGA BO‘LGAN E‘TIBOR	749
189.	<i>Saydullayev Dilshod Kamol o‘g‘li</i> OILA, MAHALLA HAMDA TA‘LIM MUASSASALARINING O‘ZARO HAMKORLIGINI TARBIYA JARAYONIDA TA‘MINLASH	752
190.	<i>Tuxtasinov Baxodir Jamshid o‘g‘li</i> SIFATLI TA‘LIMNI TASHKIL ETISHDA ISLOHOTLAR SAMARADORLIGINI OSHIRISH	756
191.	<i>Jumayeva N.Sh</i> YANGI IXTIROLAR VA ILMIY YUTUQLARNING INSON TAFAKKUR TARZIGA TA‘SIRI	760
192.	<i>Xaitova Sarvinoz Shuxrat qizi</i> TA‘LIM SOHASIDA XOTIN-QIZLARNING LIDERLIK KO‘NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH	765
193.	<i>Xasanov Suxrob Shuhrat o‘g‘li</i> AXBOROT XURUJINING YOSHLAR(O‘SMIRLAR) IJTIMOY HAYOTIGA TA‘SIRI	770
194.	<i>Xoliyarov Ismoil Abduqodir o‘g‘li</i> ZAMONAVIY TA‘LIMDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARINI QO‘LLASH	774
195.	<i>Ilesova Lazzat Asan qizi</i> INTEGRATSIYALASHGAN MASHG‘ULOTLAR VA ULARNING MOHIYATI	776
196.	<i>Ergasheva Charos Voxidjonovna</i> TURKISTONDA SOVET MATBUOTINING YO‘LGA QO‘YILISHI	780
197.	<i>Amirova Parizod Olimjonovna</i> HUQUQIY ONGNI SHAKLLANTIRISHDA OILA VA JAMIYATNING ROLI	782
198.	<i>Sobirova Guli Rustam qizi</i> XIX-XX ASR BOSHLARIDA TURKISTON O‘LKASIDA TRANSPORT TIZIMIDAGI O‘ZGARISHLAR	786
199.	<i>Suleymanova Sabrina</i> “DAVLAT SHAKLI” MAVZUSINI O‘RGANISHNING NAZARIY VA AMALIY AHAMIYATI	789
200.	<i>Xolmurzayev Nodir Shodmon o‘g‘li</i> INTERNETDAN FOYDALANISHNING IJOBIY VA SALBIY TOMONLARI	793
201.	<i>Xudayberdiyeva Mohichehra Sherzod qizi</i> GLOBALLASHUV SHAROITIDA AXBOROT ISTE‘MOLI MADANIYATINI SHAKLLANTIRISHNING AHAMIYATI	797
202.	<i>Yodgorov Behruzbek Shodlik o‘g‘li</i> YOSHLAR HAYOTIGA IJTIMOY TARMOQLAR TA‘SIRINING ORTIB BORISHI	802